

SPECIALBØRNEHAVEN HIMMELHUSET Lærerplaner

2011-2012

Pædagogiske læreplaner i Specialbørnehaven Himmelhuset

Specialbørnehaven arbejder under § 32 i serviceloven og har derfor ikke noget lovkrav om at arbejde med læreplaner. Vi har dog valgt at bruge læreplans tankerne til at sætte fokus på voksenlæring, børnelæring og læringsmiljøet.

I specialbørnehaven er børnenes udviklingsniveau forskellig, vi tager individuelle hensyn og giver på den måde børnene relevante udfordringer. Vi planlægger dagligdagen og aktiviteterne ud fra det enkelte barns udviklingstrin og vi laver handleplaner på hvert barn.

En læreplan i specialbørnehaven er derfor en overordnet beskrivelse af hvilke holdninger, vi har til arbejdet med børnene og en kortfattet beskrivelse af mål og metoder. I vores virksomhedsplan er der beskrevet eksempler på vores praksis.

Barnets personlige kompetencer	
Mål og hensigts erklæringer:	Metoder:
Barnet skal have en tryk, nær professionel relation til (mindst) en voksen.	Tætte relationer er nødvendige for at udvikle sig positivt.
<p>Børnene udvikler selvværd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barnets personlighed respekteres • Barnet er betydningsfuldt • Barnet får mulighed for selvbestemmelse. • Barnet kan overskue sin hverdag 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi hilser barnet ved navn, når det kommer • Vi bemærker, når barnet har været væk. • Vi hænger barnets tegninger ol. op. • Vi møder børnene forskelligt ud fra kendskab til deres person • Fortællinger om barnet • Vi bruger barnets stærke sider til at styrke de svage • Vi sætter ord på det barnet vil og holder fast i det, det skal
Barnet skal over tid lære egne og andres følelser at kende.	<ul style="list-style-type: none"> • Vi anerkender barnets følelser • Vi sætter ord på barnets følelser • Ser på ansigtsudtryk i spejlet • Ser på og viser følelsernes kropssprog i rytmik • Tolker andres følelser for barnet
Barnet skal kunne holde ud at være sig selv. Kunne adskille sig fra andre.	<ul style="list-style-type: none"> • Vi giver barnet noget legetøj det kan lide og bekræfter det i, at det godt kan selv. • Vi forstyrrer så vidt muligt ikke barnet, når det er fordybet i en aktivitet. • Vi spiller musik, barnet kan lytte til.
Barnet skal have mulighed for at vise, at det kan noget selv. (At blive sig selv)	<ul style="list-style-type: none"> • Ved at dække bord • Spise selv • Tage tøj af og på • Barnet udvikler sig ved at blive mødt med grænser og krav • Styrke barnet i at sige til og fra

Barnets sociale kompetencer	
Mål og hensigts erklæringer:	Metoder:
Børnene er tillidsfulde og trygge	<ul style="list-style-type: none"> • Tæt samarbejde med forældrene • Kendskab til det enkelte barn. • Struktur og rammer som barnet kan overskue • Voksen nærvær • Vi guider og forbereder børnene på aktivitetsskift i hverdagen. Vi sætter ord (verbalt, Boardmaker, kropskontakt og konkrete) på hvad der sker omkring barnet. • På ture gør vi barnet opmærksom på "kendemærker" så det ved, hvor det er. • Anerkender barnets følelser • Møder barnet positivt
Børnene skal have mulighed for at udvikle relationer/venskaber med andre børn:	<ul style="list-style-type: none"> • Skabe rammer hvor barnet bliver en del af et fællesskab • Aktiviteter i gruppe • Skabe rammer hvor børnene får oplevelser sammen. • Vi laver små grupper, hvor børnene lærer at lege sammen. Her øves regellege, spil, vente på tur, deles om tingene og rollelege. • De voksne støtter børnene i løsning af konflikter og i at kunne sige til og fra, opdage egne og andres grænser.

Her i Himmelhuset er sprog = Totalkommunikation

Citat: *Kommunikation forstås som udveksling af budskaber. Fokus er på mennesker i samspil og de relationer, de skaber og udvikler selvopfattelse og jeg-bevidsthed i. Udgangspunktet er total – kommunikation, en filosofi om kommunikation hvor alle til rådighed stående kommunikationsformer – metoder og – hjælpe – midler tages i brug for at sikre forståelsen imellem parterne.*

Tina Harmon: Videnscentret VIKOM

Barnets sproglige udvikling	
Mål og hensigts erklæringer:	Metoder:
Barnet skal have mulighed for at blive forstået.	<ul style="list-style-type: none">• Den voksne er nærværende i samspil med barnet, og handler ud fra barnets signaler og udtryk.• Vi respekterer barnets latenstid, barnets brug for pause.• Vi tolker barnets udtryk og giver det betydning, reagerer på det ved bl.a. at sætte ord på.• Vi benytter forskellige former for kommunikationshjælpemidler såsom boardmaker, foto, tegn til tale, tegn på krop, konkrete, lyde, mimik, musik, verbalt sprog(ord), stemmeføring, kropssprog og teknologi.• Vi forbereder barnet på aktivitetsskift ved hjælp af disse kommunikationshjælpemidler.
Alle børn skal hjælpes til at kunne kommunikere.	<ul style="list-style-type: none">• Vi giver os god tid til at lære barnet at kende, dets signaler og udtryksformer, interesser og styrkesider.• Vi udvælger i samarbejde med talepædagogen og forældre nogle kommunikationsformer og hjælper barnet til at anvende disse.• Vi opbygger en struktur i dagligdagen, som barnet kan genkende og på sigt få forventning til.

<p>Barnet skal have mulighed for at udvikle deres kommunikation.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi skal have en stor viden om kommunikationsformer og holde os ajour med den udvikling der sker på området. • Vi reflekterer/udveksler erfaringer løbende på stuen og de forskellige tværfaglige teams og ændrer praksis i forhold til barnet. • Vi planlægger barnets hverdag ud fra dets udviklingstrin og udfordre barnet kommunikativt gennem aktiviteter og lege i hverdagen, så det bringes videre til næste udviklingstrin. • Vi udfordrer barnet, så vi vækker dets nysgerrighed og interesse for kommunikation.
<p>Barnet skal i sin børnehavetid lære at benytte/arbejde med teknologi til læring og kommunikation</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fx Talebøf, Talepc eller pc • Personalet bruger teknologi til produktion af kommunikationsmateriale fx fotobøger og fortællinger for at opbygge hukommelse via genfortællinger.

Krop og bevægelse	
Mål og hensigts erklæringer:	Metoder:
Barnet har mulighed for fysisk udfoldelse både inde og ude.	<p>Legeplads og hus er indrettet, så der gives mulighed for at alle kan få oplevelser/erfaringer med deres krop.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fællesrum med plads til gynger, cykler, boldleg og hjælpemidler. • Baghaven der er indrettet i mindre rum til fordybelse
Barnet skal opleve glæde ved sansoplevelser, fysisk udfoldelse og ved at bruge sin krop.	<p>Vi tager individuelle hensyn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mundstimulering • Børstning • Kropsmassage • Fysioterapi • Snoezelhuset • Sanglege - Rytmik • Motoriske programmer i små grupper m.m.
Barnets sundhed styrkes bl.a. ved at have fokus på ernæring og hygiejne.	<ul style="list-style-type: none"> • Børnene får tilbudt varieret kost. (madordning 4 dage om ugen) • Vi øver færdigheder omkring spisning. Børnene motiveres til at være aktive. • Børnene styrkes i at blive selvhjulpne i forbindelse med toilet og hygiejne.
<p>Barnet skal være selvhjulpen i den udstrækning det kan.</p> <p>Vi laver udviklingsbeskrivelser og handleplaner vedr. det enkelte barn, og derudfra tilrettelægger vi aktiviteter, der styrker barnets udvikling.</p>	Barnet styrkes i at blive aktiv i dagligdags gøremål som f.eks. stillingsskift, forflytninger, påklædning, dække bord, oprydning osv.
Børnenes kondition og udholdenhed styrkes	<ul style="list-style-type: none"> • 2 årlige Himmelhusløb (træning inden) • Gå ture (øge længden på turen) • Trampolin ude og inde

Kulturelle udtryksformer og værdier	
Mål og hensigts erklæringer:	Metoder:
Barnet skal møde verden uden for institutionen.	<ul style="list-style-type: none"> • Ture i lokalområdet • Teater, koncerter og museumsbesøg • Ture med offentlige transportmidler, som tog og bus • Benytter biblioteket
Barnet skal kende til normer og værdier i og udenfor institutionen.	<ul style="list-style-type: none"> • Pædagogerne er rollemodeller • Barnet skal kunne opføre sig svarende til situationen • Vi giver børnene tydelige og kendte rammer • Vi giver børnene normer og regler i hverdagen m.m.
Personalet er bevidst om, hvilke værdier vi har og ønsker at give videre til børnene.	<ul style="list-style-type: none"> • Indretning • Struktur i hverdagen • Højtider og traditioner • Bevidsthed om imødekommenhed overfor hinanden, børn, forældre og udefrakommende • Humor • Omgangsformen • Skabe og holde traditioner, jul, fastelavn, påske, sommerarrangementer m.m. • Børnenes fødselsdage
Kulturelle oplevelser og værdier i institutionen. <ul style="list-style-type: none"> • Give børnene sanseoplevelser, hvor de kan eksperimentere med forskellige materialer og redskaber i trykke og kendte rammer 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi maler, klistrer, modellerer og bager
<ul style="list-style-type: none"> • Give børnene mulighed for at udtrykke sig musisk, sprogligt og kropsligt 	<ul style="list-style-type: none"> • Vi laver rytmik, holder samling, læser bøger. • Spille på rytmeinstrumenter og lytte til musik • Spille teater • Synge • Emneuger • Inddrage kulturelle forskelle.

Natur og natur fænomener

Mål og hensigts erklæringer:	Metoder:
Barnet skal have oplevelser og erfaringer med naturen.	<ul style="list-style-type: none">• Vi prioriterer at børnene kommer ud så vidt muligt dagligt• Vi har en fast ugentlig turdag• Vi har fælles ture for hele huset f.eks. bondegårds ture, skovture, strandture m.m.• Vi indretter legepladsen, så den giver mulighed for natur oplevelser for alle børn. F.eks. plantekasser i forskellig højde med blomster og krydderurter, frugtbuske og træer, blomstereng, bakken, bålplads, labyrint.
Barnet skal have mulighed for at sanse naturen	<ul style="list-style-type: none">• Vi sanser naturen: ligger i græsset, dufter til blomster, mærker på sandet, hopper op på kravler eller ligger på sten, bevæger os på forskelligt underlag, ruller ned af bakken, mærker på sneen, mærker på mudder, leger med vand, samler blade, sten, kastanier, blomster, frugter og tager det med ind, vi laver sansekasser af natur materialer.• Vi taler om maden, dufter til den, rører ved den og smager på den. Eks. Vi plukker æblerne fra vores æbletræ, tager æblerne med ind og bager en æblekage.

<p>Børnene skal havekendskab til og erfaring med dyr.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • På legepladsen kigger vi på og snakker om dyrene: smådyr, fugle, ræven, som spiser vores æbler osv. • Vi snakker om dyrene, som vi ser, når vi er på ture. • Vi tager på en årlig bondegårdstur Vi ser på og snakker om ænderne i søen. • Vi læser om dyrene i bøger og lærer, hvad de siger. • Vi bruger Pc'en til at spille spil om dyr og dyre lyde
---	--

Mål, dokumentation og evaluering af de pædagogiske lærerplaner

Målsætning Når vi skal sætte mål for børnenes læring, benytter vi især Evalueringsinstituttets skema (EVA) og ”Blomsten”. Vi sætter mål og skriver i skemaet, hvilke tegn på læring vi vil kunne se, hvordan vi vil dokumentere og evaluere.

Dokumentation af de pædagogiske læreplaner og det daglige pædagogiske arbejde går på den overordnede pædagogik i huset. Med andre ord går vi fra de mere specifikke mål for det enkelte barn til de mere generelle mål, der går på processen, børnenes og pædagogernes læring i forhold til den måde, vi arbejder på.

Der er flere formål med at lave dokumentation:

- At synliggøre vores arbejde
- At undersøge vores arbejde
- At evaluere vores arbejde

Vi vil bruge forskellige former for dokumentation:

- Foto – tur bøger – emne bøger
- Udfyldelse EVA skemaer eller blomsten
- Børnenes tegninger/produkter
- Iagttagelser
- Logbøger
- Historier
- Video

Dokumentationen vil være forskellig, alt efter hvad det er vi ønsker at kigge på, undersøge og udvikle.

Evaluering: Når vi taler om at evaluere de pædagogiske læreplaner, gør vi det for at bliver klogere på hvad der virker og hvorfor. Det er institutionens fælles faglige læring, der er i fokus. Vi kan som pædagoger ændre metoder, så vi bedre opfylder vores mål.

Vi vurderer og beskriver, hvorfor noget lykkes og andet ikke - og bestemmer os for nye handlinger (ændret praksis) og laver nye fokuspunkter og mål.

Hvordan arbejder vi i praksis med læreplanerne:

Stuerne er ansvarlige for i løbet af året at vælge forskellige fokus punkter, som de ønsker at arbejde med. Fokuspunkterne tager udgangspunkt i de mål, der er beskrevet i læreplanen. Stuerne beslutter hvilke dokumentations og evaluerings metoder, der skal bruges fra gang til gang og beskriver selv de enkelte mål.

På personalemøderne fortæller stuerne om deres arbejde med læreplanerne. De fortæller om deres mål (fokus punkt), deres metoder og hvilke overvejelser, de har haft under evalueringen. Hvad lærte vi? Hvad gik godt? Hvad gik mindre godt? Har vi ændret vores praksis?

Den samlede læreplan evaluerer vi i fællesskab. En gang hvert andet år på en pædagogisk dag, kigger vi kritisk på læreplanen.

Gør vi det, vi siger, vi gør? Er der noget der skal ændres? Skal vi have nogle fælles fokus punkter som vi vil arbejde med i det kommende år.

Aktiviteter på tværs af grupper og fælles emne uger

- Der vælges to tovholdere til hvert emne. Tovholderne planlægger emnet, laver mål, beskriver hvordan der skal dokumenteres og evalueres. Dette meldes ud på skrift til alle stuer
- Tovholdere uddeleger opgaver til stuerne. F.eks. hvem tager billeder, hvem laver fællessedler osv.
- Stuerne melder ind til tovholderene, hvis der er behov for ændringer.
- Hver pædagog ser efter læring hos stuens børn. Noterer evt. i logbog for at kunne holde fast i iagttagelserne.
- Tovholderne justere undervejs og orienterer stuerne.
- Emnerne evalueres i fællesskab evt. på personalemøde/stuemøde, eller med repræsentanter fra hver stue på et kort møde.
- Evaluering kan også foregå efter aktiviteten, mens børnene leger. Vi har i forvejen udarbejdet nogle fokusspørgsmål eller tegn, som evalueringen tager udgangspunkt i.

Barnets individuelle handleplan og læreplanen skal hænge mere sammen. Vi skal evaluere handleplanen ud fra læreplanstanken. Dette hænger fint sammen med den nye måde at lave behandlingsoplæg på, som vi skal arbejde med i 2011.

Fællesrefleksion over hvad det har betydet at arbejde med læreplaner.

Stikord fra pædagogisk aften

- En bevidstgørelse i mig selv i forhold til hvad jeg gerne vil udvikle hos barnet.
- Dele noget med hinanden i fælles refleksion.
- Skabe et fælles fokus i arbejdet f.eks. følelser
- Holde fast i det man vil.
- Viden kan gives videre, andre kan få en forståelse for hvordan vi arbejder.
- Vi bliver bevidste om at iagttage barnet, hvad fortæller det os, gør barnet noget andet end vi havde forestillet os.
- Man bliver holdt fast i målene når tingene bliver skrevet ned.
- Arbejdet er blevet mere synligt, tingene bliver fulgt til dørs.
- Dokumenter hvad man har arbejdet med og hvad man mangler. For at kunne huske
- Dagbøger/logbøger kan være meget givtige når man gerne vil se en udvikling.
- Vigtigt at italesætte sin viden.
- Hvordan reflekterer vi over vores egen læring, vi skal sætte os selv i spil.
- Sætte fokus på pædagogen f.eks. via video optagelser som man kigger på i teamet.
- Tillade at der er en af kollegaerne der observerer på stuen
- Læringshistorier også omkring det der er svært

